

Előfizetési ár:

Egész évre 6 ft
Fél évre 3 „
Negy. évre 1 ft 50 kr.
Egy szám ára 5 kr.

Hirdetések és nyil-
tér közlemények
jutányosan közöltek.

VÉGVIDÉK

Politikai lap.

Szerkesztőség:

Gromon ut 8 sz. a.

Kiadóhivatal:

József főherceg
utca 11 szám.

Közlemények a szer-
kesztőségbe, előfize-
tési és hirdetési díjak,
úgy a lap szétküldé-
sére vonatkozó pana-
szok a kiadóhivatalba
küldendők.

Megjelenik:

minden vasárnap, szerda és
péntek reggel.

Főszerkesztő:

Feymann Gyula

Felelős szerkesztő:

Dr. Hódy Antal

ÜGYVÉDEK.

Hirdetések

Vig Simon nyomdájában is felvételnek.
Gromon utca 8. szám.

„Közös“ vagy „külön.“

(Az iparosokhoz és kereskedőkhöz.)

A rosszakaratu ferdités hozzá-
méltó módon hivatkozott az ország
közvéleményére, melynek részben ki-
csikart, részben félremagyarázott sza-
vait úgy értelmezte, hogy az a vám-
terület közösségének fentartása mel-
lett nyilatkozott volna meg.

A kishitűség fennszóval hirdette
a szégyenérzet teljes hiányában ki-
abálta, hogy nem tud megállni a ma-
gyar a saját lábán, hogy reá vagyunk
utalva Ausztria támaszára (!). Hogy
az elsőnek hazugsága mennyire nyil-
vánvaló; hogy az utolsóknak gyáva-
sága mennyire indokolatlan; hogy a
támasz mennyire nem támasz, hanem
nyüg: arra nézve igen érdekesen nyil-
latkozik meg a „szegedi kereskedelmi
és iparkamarának“ mult (1897.) évről
szóló „jelentése.“ A nagyterjedelmű
évkönyv speciális ismertetését lapunk
terjedelme nem engedi meg. De, mint
irányadót a mostani körülmények kö-
zött, közöljük az általános részből a
következőket:

Évi jelentésünk minden egyes
részéhez megirtuk az általános beve-
zetést és így azokban teljes képet ad-
tunk a kerület egész közgazdasági
helyzetéről és a kereskedésnek és az
iparnak mult évi viszonyairól. Amiket
a részleteknél följegyeztünk, nem ki-

vánjuk itt ismétetni, csak annyiban,
hogy megállapítjuk a kerület 1897-ik
esztendei közgazdasági eseményeinek
azt a sajnos eredményét, hogy a szer-
encsétlenül rossz természetű forgalom-
csökentő, bénító hatása érezhető volt a
gazdasági életnek minden ágazatában.

Végig vonul ennek a hatása a
kereskedelmi és ipari tevékenység egész
komplexumán és a pangás, melyről
az érdekeltek számot adnak, annál
érezhetőbb, annál pusztítóbb, mert
iparunk és kereskedésünk tulnyomóan
a belső forgalomra van utalva, a sa-
ját fogyasztásunkat szolgálja és nin-
csen nagyobb terjedelmű kiviteli tere,
sőt az iparunk számára kínálkozó ha-
zai fogyasztást a legnagyobb arányok-
ban az osztrák behozatal foglalja le.

A szokottnál is súlyosabban érez-
ték a kerület iparosai ezt a nyomasztó
helyzetet az általános pangásnak ezen
évében és mikor a közgazdasági ki-
egyeztetés kérdése forog most kérdés-
ben, kétségkívül ez is erősen közre-
hatott arra, hogy a magyar közvéle-
mény mely mindeddig inkább a poli-
tika általános szempontjaiból ítélte
meg e kérdéseket, soha nem foglalko-
zott oly élénken a közgazdasági dol-
gokkal, mint most, mikor a kereske-
delmi és számszövetség megújításá-
nak vagy meg nem újításának kérdése
az ösmert indokokból kétségessé vált.
És az ügygyel való foglalkozásnak

természetszerűleg meg volt a hatása,
hogy az érdekelt körök közelebbi
szemügyre vették, egyrészt a kiegye-
zés, másrészt a gazdasági önállóság
értékét és ellenértékét s nem pusztán
elméleti volt többé ez a tájékozódás
és nem maradt a „mezőgazdasági ál-
lami“ minőségünk általánosságánál,
hanem belebocsátkozott a gyakorlati
részletekbe is, melyekhez értékes ada-
tokat szolgáltatott maguk az osztrák
nagyiparosok, kik az ő kiviteli egye-
sületük tanácskozásaiban elég őszin-
tén föltárták azt a helyzetet, hogy
iparcikkeik számára elkerülhetetlen
szükségük van a magyar fogyasztási
piacokra, mert más fogyasztási terü-
leteik nincsenek, más fogyasztási te-
rületeken egyáltalán nem tudnak bol-
dogulni.

Élesen mutatja ez az áruforgalmi
statisztika adatai által nagyon is meg-
erősített vallomás azt a szerencsétlen
egyoldalúságot, melybe mind a két szö-
vetséges állam esett és mikor a magyar
közönség megérti ennek a helyzetnek
tarthatatlanságát, csak természetes,
hogy ki akkor bontakozni a megrög-
zítéséből egy oly viszonynak, mely-
ben nekünk örökké csak a kisebb ér-
tékű termelésnek kisebb értékű áru-
cseréje jut osztályrészül.

Ez az alapoka annak, hogy a
közvélemény mindinkább és jól meg-
fontoltan a rendszer-változást kívánja.

TÁRCZA.

Hogy lett belőlem asszony.

Irtá: Kendé Paula.

— A „Végvidék“ eredeti tárczája. —

Kedves Norán! Szinte látom lelki sze-
meim előtt tágra nyílt szemeidet mikor ezt a
kis fölírásod olvasod a megszólítás előtt. Hidd
el ha én egy tárczát írnék ezzel a címzettel
ugyancsak sok olvasója akadna és akkor leg-
alább jobban járnék, mint egynémely új író.
Olvasnák férfiak-kíváncsiságból a leányok ta-
nulni vágyásból. Látod pedig én sohasem gon-
doltam a férhez menésre, a kövér Tera pedig
már mióta járkal azzal a nápiez mérnökkel.

No de hiszem nem erről akartam én ne-
ked írni, innen a Wörthi tó bájos vidékéről.
Hiszen tudod, hogy sohasem voltam barátja
a mindennapinak és azért nem mentünk Olasz-
országba.

Jaj, kedves Norám ha látnád azt a her-
czig kis ivóvíz színű otthonukat a mi most raj-
tam van . . . majd a legközelebbi levélben
részletesen leirom; ámbár nem is kell hozzá
olyan nagyon sok: egy kis csipke; musselin
sói; szalag no — meg a selyem és meg van.

De szídj meg már; hogy még most sem
irtam meg; hogy lettem én ilyen ripsz-rapsz
asszony, hanem beállok itt divatudósítónak. De
tudod anyi a gondom, meg az uram is itt le-
gyeskedik mindég — Sszez! — Ez neki szólt,
mert most csókoit épen fölön. Na de most már

elzavartam, a székét is közelebb húztam az asz-
talhoz, hát most figyelj.

Hát bizony a te kis ugrifüles Márid teljes
egy hónapja beállt komoly, hígadt asszonynak.

Igen bizony! Tudod már régen ismerem
az uramat, de mikor bemutatták akkoriban
nem igen törődött velem, meg én se ő vele,
tudod akkor a kis pisze doktor udvarolt, ké-
sőbb még mikor engem is kegyeskedett ész-
revenni, akkor meg már truczczból is kuri-
záltattam magamnak azzal a szöke, kék szemű
hivatalnokkal, a ki mindig azzal mulattatott,
hogy ő milyen beteg és hogy mennyi dolga van.

Hanem aztán a bálokon hogy, hogy nem
mindig talált módot hogy összejöjünk. Hiába
nó, nem az én hibám ha senki sem tudott olyan
jó négyest reudezni mint ő (kivált a másodi-
kat) no meg a pas de quatrest ha lejtettük
mindenki bennünket nézett.

Szóval ő volt a legjobb tánczos aztán
tetszett nekem, hogy én velem tánczolt mindig.
A Felleg Nusi majd megpukkadt mérgében.

Délben a vácsi utcában is mindig
velünk volt és Nusi az ő gólya jogászával el-
bujhatott. Azért mégis eleinte csakis azért
tártem meg mert tudod az embernek mindjárt
több a tekintélye ha egy számbavehető udvar-
lója is van a mellett a sok tejeles száju
mellett.

Később megtetszett a komolysága. Ha-
nem azért ez még soká tarthatott volna így,
ha Ernő (az uram) egy ügyes sakkhuzással vé-
get nem vet a dolognak. Ő ugyan azt állítja,
hogy véletlenség volt. De tudod ezt az egyet
nem hiszem el neki, mert véletlenségből nem

jön az ember úgy a tempóra mint ő.

Egy bálba készültünk melyre nagy súlyt
fektettem, sőt édes aya még költségeekbe is
verte magát amennyiben új ruhát kaptam.
Kissé izgatott voltam már induláskor, mert a
szokásos mellesokor elmaradt. Sejtettem, hogy
valami kis truczczolás, mert előtte való nap
összekaptunk egy kissé, de azért álmomban
sem mertem volna hinni, hogy képes legyen
ilyen fájdalmat okozni.

A bál kezdődik és Ernőnek sehol nyoma.
Mama mindjárt Bincekkinével ült össze és
bátyámat sem tudtam megkaparítani, mert
az most dühösen udvarol a kis Bincekkel Rel-
linik. Köztünk mondva azt hiszem az lesz az
én kis sogorném. Elég az hozzá, hogy volt
tánczosom mint a polyva, csak a második
négyesre nem akadt. A haszontalanok persze
már csupa malicziából sem kértek föl, mert
minden bálon kikoszartam őket, mert Ernő
volt rá mindig prenumerálva.

Végre már nem bírtam ki. Megadták a
jelt a négyeshez. Mindenki párjával sétál és
én, oh azt hittem a tető rám szakad. A csi-
lár elkezdett forogni, szemeim előtt minden söté-
t lett, csupa gúnyosan nevető arcot láttam
reám vigyorogni. Egy érthetetlen mormogás-
sal fordultam Felleg Nusihoz, a ki édeskés
mosolylyal fordult felém, és kiszaladtam nem,
— rohantam a tereméből.

Szerencsére a buffet üres volt. A kis-
asszony a karzaton volt és a pinczerek az ét-
teremben. Az ajtót betették és így a zene
csak tompitva hallatszott ki.

Leültem egy sarokba és én, az elkényez-

Nem vámháborút akar, de megegyezést szerződéses alapon és olyképp, hogy megadassék a tér iparunk fokozatos kifejlesztésére, amivel kapcsolatos a nálunk mindinkább súlyos alakban jelentkező máskérdés megoldása.

Nyilvánvaló, hogy ezek a célok, első sorban a magyar ipar erősebb szabásu kifejlesztésének célja csak az önálló vámterületen érhető el és csak azon az alapon teremthető meg a biztosítékai annak, hogy az országban már meglévő ipar megerősödhesék és hogy a saját szükségleteink kielégítésére és a kivitelre is képes, erőteljes új iparvállalatok keletkezhesenek, sőt hogy ilyenek létesítésére minden irányban ösztön adassék.

Ez tiszta beszéd, komoly szó és bizonyára komoly megfontolás eredménye. Az iparkamara Dániel miniszternek ajánlja. Mi itt ajánljuk elolvasás és megfontolás végett az iparosoknak és kereskedőknek.

A Magyar színügy Pancsován.

A „Gromon Dezső magyarnyelvterjesztő egyesület“ „Színügy-pártoló osztály“ának szabályzata:

A „Gromon Dezső magyarnyelvterjesztő egyesület“ a „Színügy-pártoló osztály“ megalapításával azt tűzte ki céljául, hogy — az eddigi szomorú tapasztalatokon okulva — a jövőben megvédelmezze kis magyar közönségünket:

1. azon anyagi túlterheléstől, mely az eddig rendszertelenül itt működő és sokszor mű-igényeinket ki sem elégítő szintársulatoknak legalább is türelhető eltartása által reá nehezedett;

2. azon szellemi kimerüléstől, melyet a nap-nap után adott bérletes előadások — úgyszólván kötelező — meghallgatása okozott.

E végből: 1. Lépéseket tesz a városi Tanácsnál és a „Központi színi szövözetek“nél, hogy városunkba magyar szintársulat csak minden két évben jöhessen be. Ezen ritkább megjelenés lehetővé teszi a hatékonyabb anyagi támogatást, mely mellett azután kellő művészi színvonalon álló társulat megélhetése is biztosítható. Ilyenek kiválasztására időről-időre befolyását érvényesíti is.

tetett bálkirálynő, elkezdtem keservesen sirni.

Meddig kuczorogtam így nem tudom, egyszerre csak finom vezaviolette parfüm üti meg az arcomat és egy csodálgató hang, melyből a kacagás vágy kiballatszott így szólt: álmodom-e? Málka nagysám egy kuczkóba kuporodva sir?

Mikor meghallottam a hangját azt hittem mindjárt a nyakába borulok.

Ujjongva fel is ugrottam, de aztán észrevettem magam, hogy nem illik, olyan nagyon örülni valakinek a ki nekünk teljesen közönyös.

De vajjon csakugyan közönyös az, a kiért úgy tudunk sirni, vagy csak a négyes...? Ránéztem. És a mint fölém hajolt, szemének lágyága majdnem érzélgőssé tett, de a mikor megláttam szája szögletében azt a pajkos maliciát mely biztos győzelmet hirdette: felülkerekedett bennem a harag.

A zene, a pezsgő, meg az a bódító parfüm, mely amugy is nagy hatással van idegeimre, elvették az eszemet, dühösen rárivalltam: mit akar tőlem, hogy mer velem dacolni? — miért nem maga is olyan mint a többi?

Fölém hajolt és mélyen a szemembe nézett. Tekintete hipnotizált. Lassan vontatottan felelt: „mert nem akarok — érti? nem akarok!“

Szigoruan nézett rám, hogy egy valami féltés féle vett rajtam erőt, de aztán valami kimondhatatlan érzés vett rajtam erőt, mikor lágyan, bensőséggel tette hozzá: „hiszen ha

2. Az egyesület igazgató-tanácsa, mint állandó színügyi bizottság, a színi idények alkalmával oda fog hatni, hogy 2—2 bérleti előadás után egy napi szünet avagy bérletszünet tartassék.

Ezen cél elérésére a „Színügy-pártoló osztály“ tagjai a két-két évenként bekövetkező s egy hónapi tartamra megállapított színi idényre 20 előadásos bérletek biztosítását eszközlik olyképpen, hogy a biztosított bérletek díját (egy tag több bérletet is biztosíthat) egyszerre vagy 24 havi részletben a „Gromon Dezső magyarnyelvterjesztő egyesület“ pénztárába befizetik.

A bérleti díjak a következők:

I. rendű 15 frt (havi részlet 62 és 63 kr. felváltva.)

II. rendű 12 frt (havi részlet 50 kr.)

III. rendű 10 frt (havi részlet 42 kr. minden 3-ik hóban 41 kr.)

A legközelebbi színi idény az 1900-ik év október vagy november havára tervezetik, a havi befizetések tehát 1898. október hó 1-étől kezdődnek. Két-két évenként az osztály újból alakul, így a tagsági kötelezettség csak egy idényre szól.

A „Színügy-pártoló osztály“nak tagja lehet mindenki, ki a magyar színészet diadalra juttatásának ügyét exponált vidékünkön szíven viseli s a fentiekben feltüntetett fizetési kötelezettségek teljesítésére magát a mellékelt iven sajátkezü aláírásával kötelezi.

Ha az osztály tagjai közül valaki időközben városunkat végleg elhagyná, befizetett díjait visszakapja; az a tag pedig, ki három hónapon át nem tesz eleget fizetési kötelezettségének, befizetett díjait elveszíti és a tagok sorából töröltetik.

Pancsován, a „Gromon Dezső magyar nyelvtérjesztő egyesület“ igazgató-tanácsának 1898. évi október hó 25-én tartott üléséből.

Romanecz Mihály s. k., Dózsa Imre, s. k.,
igazgató. titkár.

A tanítók közgyűlése.

A „Délmagyarországi tanítóegylet“ legnagyobb fiókköre a pancsovai tanító-fiókegylet október hó 27-én tartotta meg rendes öszi közgyűlést városunkban az áll. polgári- és felső kereskedelmi iskola tágos tornacsarnokában.

A fiókegylet területéhez tartozó pancsovai, alibunári és antalfalvai járások tanítói igen szép számban sereglettek egybe hogy a tanítás sikere érdekében eszmecsere

maga olyan volna mint a többi... és nem fejezte be, hanem karjára füzte karomat, és így szólt: menjünk Málka.

Vége a négyesnek, szabad kérem a valzerre?

Feleletemet be sem várta, — természetesen, hanem mintha mi sem történt volna, keríngőztünk végig a termen.

Ez volt életemben az első négyes melyet nem táncoltam s mondhatom még eddig nem bántam meg.

S most itt ülök és leírtam neked körülményesen, hogyan lettem én asszonyom, de ne mutasd valahogy ezt a levelet az uramnak valaha, mert még elbizakodott találna lenne. Képzeld a mama azt állította, hogy már ideje volt, hogy egy okos férjet kapjak.

Most pedig kedves Nórám ne haragudj, hogy egy ily mindennapos, laps történettel untattalak, mely csak annyiban érdekes, már t. i. réam nézve, hogy véletlenül velem történt meg!

Igaz ni! Ha egy csinos látogató ruhára lesz szükséged, úgy megküldöm a mintát az én halványkék barecheruhámnak, buzakék seelyem alsóruhával, ez most a legutolsó divat. Van hozzá egy kicsapot kalapom, na tudod az még csak cukros.

Na de most isten veled! Üdvözlötet kell átadnom egyébként, bár ismeretlenül a legkiálthatatlanabb embertől. Ez tudniillik az én kis uram.

Csókól Málid.

tárgyává tegyék az iskola falain belül szerzett tapasztalataikat, valamint hogy tanácskozzanak saját helyzetük javítása és állásuk tekintélyének emelése tárgyában.

A közgyűlés lefolyásáról különben a következőkben számolunk be röviden:

Jóval 10 óra után a közgyűlés helyül szolgáló tornacsarnokban 42 tanítónő és száznál több tanító jelenlétében nyitotta meg Karner János fiókegyleti főnök a közgyűlést. Elnök megnyitó beszédében mély bánattól és megilletődéstől áthatott hangon emlékezett meg az édes hazánkat ért gyászról. (A közgyűlés állva hallgatta meg a megnyitót).

A tárgysorozat első pontjaként Bontilovics Gusztáv ozorai áll. igazgatótanító tartotta meg emlékbeszédét Magyarországnak Nagyasszonya Erzsébet királyné felett. A fájdalomtól rezgő hangon előadott és a pótolhatlan veszteség felett érzett igazi mély gyásznak megható tolmácsolása az összes jelen voltakra mély hatást gyakorolt.

Előelőnök indítványára a közgyűlés egyhangulag elhatározta, hogy mélyen érzett gyászát jegyzőkönyvileg is megörökíti, Erzsébet királyné szobrára saját pénztárából 20 koronát adományoz és a „délmagyarországi tanítóegylet“ közgyűlésének egy „Erzsébet alapítvány“ létesítését indítványozza.

Az ezután felolvasott elnöki jelentés tudomásul vétetett. Az ezzel kapcsolatban kifejlődött hosszú és meddő vita sok időt vett igénybe és felös, hogy a hátralékok ügye még sincsen végleg letárgyalva.

Tyahun János antalfalvai tanító „Magyarországunk a kádalyai“ról tartott előadást. Sok megszívlelni valót mondott. A magyar nyelvnek az életben való gyakorolhatása céljából minden községben „társalgási köröket“ kíván létesíteni. A tanulságos felolvasás közetszéssel fogadtatott.

Stodola Pál fiókegyleti alelnök és franzfeldi tanító a „gazdasági isméltő iskolákról“ értekezett. Találónan ecsetelte azon nehézségeket és mondhatni előteleteket, melyekkel ezen üdvös intézménynek még meg kell küzdenie míg polgár jogot nyer.

Molnár József a létesítendő „tanítók Otthona“ról beszélt. A nála megszokott melegséggel ismertette az „otthon“ létesítését célozó két tervet. Mindkét tervnek a pénzügyi számítását tulságos vérmeseknek találja. Az úgy nagyfontosságára való tekintettel egy bizottság kiküldését indítványozta, mely az otthon kérdését alapos tanulmány tárgyává tevé, a legközelebbi gyűlésnek jelentést tenne.

Az „otthon“ mikénti létesítésének tanulmányozásával valamint indítvány tételével a fiókegyleti választmány bízott meg.

Nedelka J. bresztováci áll. tanító Geccser Bélának a népiskola III. és IV. osztályai számára írt és miniszterileg engedélyezett földrajzát ismertette. Részletesen kimutatta, hogy milyen előnyösen lehet ezen könyvet különösen a nem magyar ajku tanulóktól látogatott iskolákban használni. A magyar nyelv tanításának valóságos taneszközét látja benne. Kívánatos volna az ügy érdekében hogy a könyv minél számosabb iskolában bevezetessék.

A leköszönt könyvtáros helyébe Hoffmann Keresztély pancsovai tanító választott meg.

Molnár József főegyleti alelnökké történt megválasztása következtében leköszönt a választmányi tagságról. A fiókegylet részéről L a m b r e c h t Péter pancsovai tanító küldetett ki a főegyleti választmányba.

Uj tagokul 14 tanító és tanítónő lett felvéve. A fiókegyleti tagok létszáma 198.

A tavaszi közgyűlés T o m a s e v á c z községében fog megtartatni.

A fiókegyleti választmány indítványára a titkárnak és pénztárosnak költségeik megtérítéseül 10—10 frt szavaztatott meg.

A kezdetben igen látogatott közgyűlés déli 1 órakor ért véget.

..... i.

H I R E K.

— **Személyi hir.** R ó n a y Jenő főispán, szerdán délután elutazott városunkból.

— **Előléptetés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter R o m a n e c z Mihályt a helybeli állami főgymnázium rendes tanárát jelenlegi minőségében és állomáshelyén meghagyva, a VIII. fizetési osztály 3-ik fokozatába léptette elő. Romanecz tanár városuk magyar társadalmának egyik legtevékenyebb tagja a miért mi is őszinte szívből gratulálunk a megérdemelt előléptetéshez.

— **Kiszenedett.** Ö z v. A r s z e n o v i c s Nevenka szül. Axamovic s z e f k e r i n i tanítónő hosszú szünet után 26 éves korában, és működésének 8-ik évében meghalt. Nagy részét mellett temették el kedden Szeferkinben.

— **Ügyvédek nyugdíjgyűlete.** Életrevaló eszméről ad hírt temesvári tudósítónk. Az ottani ügyvédek ugyanis elhatározták hogy nyugdíjgyűletet alakítanak. Nem kis fontossággal bír ez a tervük, mely a magyarországi ügyvédek körében korszakalkotó. A magán hivatalnokok már régen egybetömörültek nyugdíjgyűletek alkotására, csupán az ügyvédi, meg az orvos kar maradt távol ettől az eszmétől. De remélhetőleg országoszerterre kövételre talál a temesvári kollégák példája.

— **Csendélet a Mercy-utcában.** A Mercy-utcában van a „3 vadász” hoz (3 Jäger) címzett kocsmája. Ott minden vasárnap rendeznek táncmulatságot. Ez teljesen rendben volna. De nincsen rendben az, hogy az egész környék lakosságának éjjeli nyugalma ezen mulatságok valamint a szomszédban levő „Merkle”-féle kocsmája legtöbbször rendkívül zajosan hazatérő publikuma által megzavartassék. Utóbbi időben már az ablakok beverésével is mulattatják magukat. Reméljük, hogy rendőrségünk ezen állapotnak véget vet.

— **Hír a polg. lövöldéből.** Az országos gyász miatt elrendelt szünet lejártával vasárnapon október 30-án újból kezdetét veszi a ezéllövészlet.

— **Halálozás.** L ö w i n g e r Mór városunk egyik legöregebb polgára 92 éves korában halt meg szerdán. Ma kísérik örök nyugalomra a fáradt vándort.

— **Gyilkossági kísérlet.** H a u g Julianna és üzletvezetője Marek István között valami üzleti dolog miatt heves szóváltás támadt. A vita hevében Marek kést ragadott és több szúrást ejtett Hagnén. Az asszony súlyos sérüléseket szenvedett. A tett elkövetése után megszökött tette a rendőrség elfogta.

— **Elgázolt gyermek.** A „Halász” kocsmája udvarosa, Wohlfarth Péter tegnap reggel egy megrakott szekérral megállt az utcán. Mikor egy pillanatra leszállt, hogy valamit leemeljen a kocsiról a lovak egy vízihordó számártól megijedve elragadták a kocsit. Wohlfarthnak a kocsin ülő Péter fia olyan szerencsétlenül esett le a kocsiról, hogy a lovak elgázolták és a nehéz kocsi átment a szerencsétlen fiun, ki halálos sérüléseket szenvedett. Az ügyet áttette a rendőrség a kir. ügyészséghez.

— **Katonatiszt és szerkesztő.** Csunya botrány színhelye volt tegnap este — mint az „O. E.” jelenti — Lugos egyik legnépesebb utcájára. Teichner Emil, a „Südungaru” című

lap szerkesztője mit sem sejtve haladt végig az utcán, mikor szembekerült vele Klein honvéd-törzsorvos. Klein alig hogy megpillantotta a szerkesztőt, megtámadta és kivont karjával a fejére sújtott. A megtámadott szerkesztő erre sulyos botjával a törzsorvost arczul ütötte és ki tudja milyen vége lett volna a csunya utcai harcoknak, ha az összecsendült nép a harcoló feleket széjjel nem választja. A támadásra az adott okot, hogy az említett lap éles hangú cikket közölt a katonaszabadtási dolgokról, melyek most vizsgálat tárgyát képezik. A cikk nem említett neveket, de azért Klein törzsorvos az ügyet magáévá tette és a lapszerkesztőt fegyveres elégtételadásra akarta kényszeríteni. A hírlapíró azonban kijelentette, hogy csakis az illetékes bíróság előtt hajlandó tárgyalni az ügyet és azért idézte elő a törzsorvos az utcai botrányt.

— **Mén vizsgálat.** A magánosok tulajdonát képező tenyészmének szombaton fognak megvizsgálatni és az alkalmasak tenyésztési igazolványokkal láttatnak el az 1899 évre.

— **Az új ötkoronások.** A képviselőház bizottságai már elfogadták azt a törvényjavaslatot amely ötkoronások veretését rendeli el. Ha az új pénzem forgalomba jön, nagyon furcsa helyzet fog vele beállni a büntető igazságszolgáltatás terén, mint azt a „Jogtudományi Közöny” legújabb szám kimutatja. Hamis pénz készítésének megbüntetéséről intézkedik a büntető törvénykönyv 203. 204. szakasza. Az előbbi paragrafus a hamis értékpénz készítését és forgalomba hozását öt évtől tíz évig terjedő fegyházzal, a 205. szakasz pedig a hamis váltópénz gyártását, mint vétséget hat hónaptól három évig terjedő fegyházzal rendeli büntetni. Értékpénz az ezüstfórint például, váltópénz pedig a koronás. Kérdés most, minő pénzem lesz az ötkoronás? A jogi újság kimutatja a törvényjavaslatból, hogy az ötkoronás váltópénz lesz, mert hisz a forgalomban ebből a pénznemből bárki csak 250 koronát lesz köteles elfogadni, nem mint az értékpénzzel (courans-pénz) van, amely korlátlan forgalmi képességgel bír. És ráutal arra a beállandó tucraságra, hogy aki ötkoronást (2 forint 50 krajcár) hamisít, legfeljebb büntetésül félévi fegyház fog kapni míg az ezüst forint hamisítóját legalább is öt évi fegyházzal kell sújtani. Lehetetlen hogy ez így maradjon, mert a két koronásért nem lehet aránytalanul nagyobb büntetést adni — mint az ötkoronásért. Az illető újság úgy kívánja e szembeszökő igazságtalanságot eloszlatni, hogy: mondják ki az új törvényben, hogy attól a naptól fogva, melyen az ötkoronások forgalomba jutnak, ezek hamisítása vagy forgalomba hozása a büntető törvénykönyv 204. illetőleg 206. szakasza alá eső büncselekményt képez és aszerint büntetik.

K A R C Z O L A T.

A fogak.

Abban a házban, a hol mi gyártjuk a világsorsát, foga van még a kapunk is.

Az az bombardon! Csak volt foga a mi kapunknak, a mennyiben Foghuzó Péter fogorvos a kapura szegeztette kirakatát: egy piziny szekrényecskét, a melyből nagyon sok bájos asszony és szépséges leány vakító fehér foga vigyorgott elő a járó-kelőkre.

Sok fogat láttam ebben a szekrényben, amely később — megharapott, szóval: tekintélyes egy szekrény volt ez, a mely előtt mankóra támaszkodva mehetett csak el a női bájosokért lelkesülő illúzió.

Figyeltük a szekrényt napról—napra, de sőt azokat is, akik azt kerülgették.

Sok minderről tájékoztatott ez a kis szekrény bennünket. A ki megállt előtte, azt kitérítették rajongásunk tárgyainak névsorából és a kivel pláne a lépcsőn találkoztunk, a mint zsebkendőjét tartva haladt el mellettünk és a kapura függesztett szekrény előtt, attól nem kértünk folytatást a soupercsárdában, (végre is kieshettek volna a vendég fogai taucez közben) és nem kértünk tőle csókot sem.

Most ezt a mi leveli-békánkat, ezt a hőlytermoméert valami gazember lelopta a kapuról.

Hogy miért fájhatott a foga éppen a mi fogainkra, azt nem tudom, de ha megcsipi a rendőrség, annyi bizonyos, hogy nyomban kiszolgáltatjuk a világsorsát.

Mert kiméletlenül járt el az-az ismeretlen fogas gazember!

Még ha kéjgázzal szedte ki volna a kapunk fogait, hát hagyján, de úgy feszegette ki valami tompa eszközzel, holott a foghuzás művészete most már ott áll, hogy az orvosok fájdalom nélkül huznak fogakat. (Vagyis, hogy nekik nem fáj).

A rendőrség különben igen könnyen ráakadhat a tolvajra.

Idézzé be a tekintetes r...-bíróság az Jsszes lakókat, aztán kössenek mind-egyiknek a fogára madzagot. Mikor ez megvan, egy tüzes vasat kell a gyanubavett alak orra alá tolni. Ha aztán hátrakapja a fejét és a madzag kirántja a fogait, akkor csak három eset lehetséges.

1. Vagy az egészséges fogát rántja ki a rendőrség és akkor a szóbanforgó egyén ártatlan.

2. Vagy a hamis foga kerül napvilágra és ő a tolvaj.

3. Vagy már évek óta hamis fogat hord és akkor ismét ártatlan.

Nem hiába nézik meg a ló fogát a lóvásáron. Azok között nem is akad egy se, a melyik a fogát úgy lopta volna.

Most pedig a fogainkat a leghatározottabban visszaköveteljük, mert annak a háznak a kapuja, a hol mi a világ sorsát intézzük, úgy néz ki, mint egy tátottszájú fogatlan vénasszony. Ez pedig nem járja.

Kiadótulajdonos: Feymann Gyula.
Nyomatott Vig Simon gyorssajtóján.

21342 sz.

tkvi 1898.

Árverési hirdetményi kivonat.

A pancsovai kir. tszék mint tkvi hatóság az előterjesztett kérelem folytán Miók Nikola ozorai lakos javára 45 frt tőke, ennek 1896. évi október 1b-től járó 6% kamatai 19 frt 60 kr. eddigi 12 frt 50 kr. jelenlegi és még felmerülendő költségek kielégítése végett az 1881. évi LX. t.-cz. 144. §-a alapján és 146. §-a értelmében **Stoja Jozsa** ozorai lakos ellen az Ozora községben fekvő és az 1219 sz. tjkvben foglalt 1.) II. dűlő 123 hrsz. a, 1 hold II. oszt. szántóra 69 frt, 2.) IV. dűlő 123 hrsz. a, 1⁴⁰⁰ hold II. oszt. szántóra 86 frt, 3.) hrsz. nélküli 60□-ól kertre 5 frt, 4.) hrsz. nélküli 400□-ól kertre 73 frt, becsárban az árverést elrendeli és azt, valamint a megálapított feltételeket ezen a közhírré teszi.

A nyilvános árverés Ozora községében 1898. évi december hó 29-én d. e. 9 órakor fog megtartatni a következő egy a tkvi hivatalban mint Ozora községben kifüggesztett és megtekinthető feltételek mellett.

1. Kikiáltási ár a becsár.
2. Ezen árverésen a fenti ingatlan a kikiáltási áron alul is el fog adatni.
3. Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárnak 10%-át vagyis 3 frt 90 kr., 8 frt 60 kr., 50 kr. és 7 frt 30 kr. készpénzben, vagy óvadékképes értékpirokban a kiküldött kezeihez letenni.

Pancsován a kir. tszék tkvi hat. 1898. évi októb. hó 12-én.

Jankó, kir. törv. albiró.

6323 szám

tkvi 1898.

Árverési hirdetményi kivonat.

A perlaszi kir. bíróság mint tkvnyi hatóság az előterjesztett kérelem folytán Matuch János antalfalvai lakos javára 19 frt 65 kr. tőke ennek 1893. évi október hó 11-től járó 6% kamata 15 frt 20 kr. eddigi, 6 frt 85 kr. jelenlegi és még felmerülendő költség kielégítése végett az 1881: LX. t.-cz. 140. §-a alapján és 146. s 156 §-a értelmében **Kapunacz Koszta** idvori lakos ellen az Idvor község határában fekvő s az idvori 837. szám tjkvnyvben foglalt 1. 26. számú ház és 400 □-ól házhelyre 157 frt, 2. II. dűlőbeli 31 hrsz. 1 hold 800□-ól l. o. szántóra 167 frt, 3. 108 hrsz. 200□-ól kertre 32 frt. becsárban az árverést ide C 7 alatti özv. Kapunátz Káta javára bekebelezett élethozziglani lakhatási jog és eltartási kikötmény fentartásával s csak a mennyiben az árverés sikkere nem vezetve ennek fentartási nélkül elrendeli és azt valamint

